

หลักสูตรการมัดหมี่ลายดอกจักรราชกัญญา
จำนวน 40 ชั่วโมง
กลุ่มวิชา อาชีพเฉพาะทาง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอชุมพลบุรี

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สู่ “วิสาหกิจชุมชน : ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับ ชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร

การจัดการศึกษานอกระบบในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตรการมัดหมี่ลายดอกจักรราชกัญญา เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ในด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายและการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมจากภูมิปัญญาพื้นถิ่นของไทย และประชาสัมพันธ์แบบลายผ้าพระราชทาน “ผ้าลายดอกจักรราชกัญญา” ให้กับกลุ่มทอผ้าที่เป็นช่างทอผ้า ผู้ผลิตผ้าและช่างหัตถกรรม ได้นำลายผ้าพระราชทานไปเป็นต้นแบบและพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นถิ่นให้ร่วมสมัย นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้กระจายสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง และเพื่อให้การศึกษาด้านอาชีพ แก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนที่ขาดโอกาสอันเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป ได้มีการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เห็นช่องทางการทำมาหากิน รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะ และ ทศนคติที่ดีในการทำงานและ สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระอย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น ตามความต้องการและ ความสนใจของตนเอง โดยเน้นให้นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด ประชาชนที่มีความต้องการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของชุมชน
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร
3. สามารถนำความรู้จากการอบรมไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการมัดหมี่ลายดอกจักรราชกัญญา
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการมัดหมี่ลายดอกจักรราชกัญญา
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

รวม 40 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 12 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 28 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

<p>เรื่องที่ 1 ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญและความเป็นมา - ความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพ 	<p>จำนวน 1 ชั่วโมง</p>
<p>เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ - ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพ 	<p>จำนวน 1 ชั่วโมง</p>
<p>เรื่องที่ 3 การเตรียมวัตถุดิบและขั้นตอนการมัดหมี่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ - การฟอกไหม - วิธีการทอไหม/การแกว่งไหม - ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ยืน - การคันเส้นไหม - การมัดย้อมไหม - การดูแลรักษาคุณภาพการมัดย้อม 	<p>จำนวน 34 ชั่วโมง</p>
<p>เรื่องที่ 4 การบริหารจัดการอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการอาชีพการมัดย้อมไหมจากสี่ธรรมชาติ - การลดต้นทุนในการผลิตของการมัดย้อมไหมจากสี่ธรรมชาติ - การเพิ่มมูลค่าสินค้า 	<p>จำนวน 2 ชั่วโมง</p>
<p>เรื่องที่ 5 การจัดการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด - วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ 	<p>จำนวน 2 ชั่วโมง</p>

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ฟังการบรรยายให้ความรู้
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้/แผ่นพับ/ใบความรู้
3. ฝึกปฏิบัติจริง และทดสอบผ่านเกณฑ์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. ทำใบงาน
6. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ภูมิปัญญา

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

จบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
2. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้สาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา จำนวน 40 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ (การมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา)	1. เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญและความเป็นมาของการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2. เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา	1. ความสำคัญและความเป็นมาของการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2. ความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2.1 การวางแผนและบริหารจัดการ 2.2 แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน 2.3 ความต้องการของตลาด 2.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. ความสำคัญและความเป็นมาของการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2. ความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา	1	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม (การมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา)	1. เพื่อให้ทราบถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 2. เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 2. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมัดหมี่ลายดอกกรักราชกัญญา 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การเตรียมวัตถุดิบและขั้นตอนการมัดหมี่ (การมัดหมี่ลายดอกกรัก ราชกัญญา)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ 2. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการฟอกไหม 3. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการทักไหม/การแกว่งไหม 4. เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ยีน 5. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการคันเส้นไหม 6. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการมัดย้อมไหม 7. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการดูแลรักษาคุณภาพการมัดย้อม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการมัดหมี่ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การเลือกเส้นไหม 1.2 วัตถุดิบและส่วนประกอบ 2. การฟอกไหม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 2.2 วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 2.3 ขั้นตอนการฟอก 2.4 ข้อควรระวังในการฟอกไหม 3. วิธีการทักไหม/การแกว่งไหม <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ข้อควรระวังในการทักไหม/การแกว่งไหม 3.2 การเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ไหมยีน 4. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ยีน <ol style="list-style-type: none"> 4.1 การออกแบบลายวิถีลุ่มน้ำมูล 4.2 การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง 5. การคันเส้นไหม <ol style="list-style-type: none"> 5.1 จุดประสงค์ของการคันไหม 5.2 วัสดุและอุปกรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 2. วิทยากรสาธิตการมัดหมี่ลายดอกกรัก ราชกัญญา 3. ฝึกปฏิบัติจริง 4. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหลังเรียนอย่างต่อเนื่อง 	6	28

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		5.3 วิธีการคั้นไหม 5.4 ข้อควรระวังในการคั้นไหม 6. การมัดย้อมไหม 6.1 วัสดุอุปกรณ์ 6.2 วิธีการมัดลาย/ขั้นตอน/การย้อมสีไหม 6.3 ข้อควรระวังในการมัดลาย 6.4 การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย 7. การดูแลรักษาคุณภาพการมัดย้อม			
4. การบริหารจัดการอาชีพ	1. เพื่อให้ทราบถึงการบริหารจัดการอาชีพการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 2. เพื่อให้ทราบถึงการลดต้นทุนในการผลิตของการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 3. เพื่อให้ทราบถึงการเพิ่มมูลค่าสินค้า	1. การบริหารจัดการอาชีพการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 2. การลดต้นทุนในการผลิตของการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 3. การเพิ่มมูลค่าสินค้า	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. การบริหารจัดการอาชีพการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 2. การลดต้นทุนในการผลิตของการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ 3. การเพิ่มมูลค่าสินค้า	2	-
5. การจัดการตลาด	1. เพื่อให้ทราบถึงการทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด	1. ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด 2. วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด	2	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	2. เพื่อให้ทราบถึงการวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ		2. วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ		
รวม				12	28

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำหลักสูตร
(.....)

วิทยากร

ลงชื่อ.....
(.....)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....
(นางจินห์ญาณทิพย์ ใจกล้า)

เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....
(นางสาวมุกทิภา การงานดี)

ครูชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายภาณุวงศ์ ศรีประเสริฐ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางสำลี ธรรมารุช)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชุมพลบุรี

ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอชุมพลบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร...การมัตหมีลายดอกกรักราชกัญญา

จำนวน.....40.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่.....

เวลาเรียน 09.00 น. – 15.00 น. (วันละ 5 ชม.)

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....	09.00น. – 15.00น.	วิทยาการบรรยายให้ความรู้/สาธิต/ฝึกปฏิบัติ 1. ความสำคัญและความเป็นมาของการมัตหมีลายดอกกรักราชกัญญา 2. ความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพการมัตหมีลายดอกกรักราชกัญญา 3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการมัตหมีลายดอกกรักราชกัญญา 4. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมัตหมีลายดอกกรักราชกัญญา 5. ขั้นตอนในการเตรียมใหม่สำหรับการมัตหมี 5.1 การเลือกเส้นไหม 5.2 วัสดุดิบและส่วนประกอบ 6. การฟอกไหม 6.1 วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 6.2 วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 6.3 ขั้นตอนการฟอก 6.4 ข้อควรระวังในการฟอกไหม	5 ชั่วโมง
.....	09.00น. – 15.00น.	วิทยาการบรรยายให้ความรู้/สาธิต/ฝึกปฏิบัติ 1. วิธีการกักไหม/การแกว่งไหม 1.1 ข้อควรระวังในการกักไหม/การแกว่งไหม 1.2 การเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ไหมยีน 2. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ยีน 2.1 การออกแบบลายวิธีลุ่มน้ำมูล 2.2 การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง 3. การคั่นเส้นไหม 3.1 จุดประสงค์ของการคั่นไหม 3.2 วัสดุและอุปกรณ์ 3.3 วิธีการคั่นไหม	30 ชั่วโมง

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		3.4 ข้อควรระวังในการคั้นใหม่ 4. การมัตย้อมไหม 4.1 วัสดุอุปกรณ์ 4.2 วิธีการมัตลาย/ขั้นตอน/การย้อมสีไหม 4.3 ข้อควรระวังในการมัตลาย 4.4 การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย	
.....	09.00น. – 15.00น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. การดูแลรักษาคุณภาพการมัตย้อม 2. การบริหารจัดการอาชีพการมัตย้อมไหมจากสี่ธรรมชาติ 3. การลดต้นทุนในการผลิตของการมัตย้อมไหมจากสี่ธรรมชาติ 4. การเพิ่มมูลค่าสินค้า 5. ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด 6. วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ	เรียนวันละ 5 ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วิทยากรผู้สอน